

אֵלֵהֶם, הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאֹכְלָהּ. זֶה הַדֶּבֶר
< is the < This << to eat. < you < HASHEM < that < is the food < This << to them,
thing has given

אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה, לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֶבְלוֹ, עֶמֶר לַגִּלְגָּלִית,
<< per < an << to what < accor- < for each < from < 'Gather << HASHEM has < that
person; omer he eats, ding man it, commanded:

מִסִּפֵּר נַפְשֹׁתֵיכֶם, אִישׁ לְאֲשֶׁר בְּאֵהָלוֹ תִקְחוּ. וַיַּעֲשׂוּ בֶן בְּנֵי
<—the << so << They did << shall < is in < for < each < of your < according to
Children you take.' his tent whomever man people, the number

יִשְׂרָאֵל, וַיִּלְקְטוּ הַמִּרְבָּה וְהַמְּמַעֵיט. וַיִּמְדוּ בַעֲמֹר, וְלֹא
< and << in an < And they << and he who < he who < and they << of Israel —
no omer, measured took less. took more gathered,

הַעֲדִיף הַמִּרְבָּה, וְהַמְּמַעֵיט לֹא הֶחְסִיר, אִישׁ לְפִי אֶבְלוֹ
< what < according < everyone << lacking; < was < and the one who << the one who < extra had
he eats to not had taken less had taken more,

לִקְטוּ. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵלֵהֶם, אִישׁ אֶל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בִּקְרוּ.
<< morning. < until < of it < leave < shall < Each << to them, < Moses said << had they
gathered.

וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה, וַיּוֹתְרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בִּקְרוּ וַיִּרְם
< and it be- << morn- < until < from it < and some people << Moses, < to < But they did
came infested ing, left over not listen

תוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ, וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה. וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֶּקֶר
< morning < it < They << was < at them < and angry << and it stank; < with worms
gathered Moses.

בַּבֶּקֶר, אִישׁ כְּפִי אֶבְלוֹ, וְחֵם הַשֶּׁמֶשׁ וַנִּמַּס. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי,
< on the sixth day < It << it < of the < and in << to what < accor- < every << by
happened melted. sun the heat he eats, ding man morning,

לִקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֵה, שְׁנֵי הָעֶמֶר לְאֶחָד, וַיִּבְאוּ כָּל נְשִׂאֵי
< the < —all << and they << for each < omers < two << that was < food < that they
princes came one; double, gathered

הָעֵדָה, וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה. וַיֹּאמֶר אֵלֵהֶם, הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה,
<< HASHEM had < is what < This << to them, < He said << Moses. < and they << of the
spoken; told assembly —

שִׁבְתוֹן שִׁבַת קֹדֶשׁ לִיהוָה מִחֹר, אֵת אֲשֶׁר תֹּאפוּ אָפוּ,
<< bake, < you wish < which < That << is < for < of < a < a rest day,
to bake, tomorrow. HASHEM, holiness Sabbath

וְאֵת אֲשֶׁר תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ, וְאֵת כָּל הָעֵדֹף הַנִּיחֹו לָכֶם
< for < put < that is < and all << cook; < you wish < which < and that
yourselves away left over, to cook,

לְמִשְׁמֶרֶת עַד הַבֶּקֶר. וַיִּנְיְחוּ אֹתוֹ עַד הַבֶּקֶר בְּאֲשֶׁר
< as << morning, < until < They put it away << the morning. < until < for safekeeping

צִוָּה מֹשֶׁה, וְלֹא הִבְאִישׁ, וְרָמָה לֹא הֵיְתָהּ בּוֹ. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה,
<< Moses said, << in it. < was not < and < stink < and it << Moses had
infestation did not commanded;

אֶבְלָהוּ הַיּוֹם, כִּי שִׁבַת הַיּוֹם לִיהוָה, הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ
< find it < you < today << for HASHEM; < today < it is a < for < today, < Eat it
will not Sabbath

בַּשָּׂדֶה. שָׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטְהוּ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבַת, לֹא יִהְיֶה
< be < there << —a << but on the Seventh Day << shall you < days < Six << in the
[any] will not Sabbath — gather it, field.

בּוֹ. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, יָצְאוּ מִן הָעַם לִלְקֹט, וְלֹא מִצָּאוּ.
<< find. < and they << to gather, < the < from < [some] << on the Seventh Day, < It << on
did not people went out happened it.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, עַד אָנֹכִי מֵאַנְתֶּם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי
< My com- < to < will you < when < Until << Moses, < to < HASHEM said

וְתוֹרֹתַי. רְאוּ כִּי יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשִּׁבַת, עַל כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם
< you < gives < He < therefore, << the < you < has < HASHEM < that < See << and My
Sabbath; given teachings?

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים, שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹתָיו, אֵל יַצָּא אִישׁ
< any < go < let << in his << —each << You should << for < food < on the sixth day
man out not place; man — remain two days.

מִמָּקוֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבְּתוּ הָעַם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּקְרְאוּ
<< They << on the Seventh Day. < did the < Rest << on the Seventh Day. < from his
called people place

בֵּית יִשְׂרָאֵל אֵת שְׁמוֹ מִן, וְהוּא כְּזֶרַע גֹּד לֶבֶן, וְטַעְמוֹ
< and its << [but] < of co- < was like < It << manna. < its name << of Israel — < — the
taste white, riander, the seed House

כְּצִפְיַחַת בְּדִבְשׁ. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, זֶה הַדֶּבֶר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה,
<< HASHEM has < that < is the < This << Moses said, << [fried] < was like
commanded: in honey. a cake

מֵלֵא הָעֶמֶר מִמֶּנּוּ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם, לְמַעַן יֵרָאוּ
< they < so that << for your < [shall be] for a < of it < An omer-full
will see generations, safeguarded treasure

אֵת הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הָאֶבְלָתִי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאֵי אֶתְכֶם
< when I took you out < in the Wilderness < you < I fed < that < the food

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהָרֹן, קַח צִנְצִנֶּת אַחַת וְתֵן
< and put < one jar < Take << Aaron, < to < Moses said << of Egypt. < from the land

שָׁמָּה מֵלֵא הָעֶמֶר מִן, וְהִנַּח אֹתוֹ לְפָנַי יְהוָה, לְמִשְׁמֶרֶת
< as a safeguarded < HASHEM < before < it < and place << of < an omer-full < there
treasure manna,

לְדֹרֹתֵיכֶם. כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, וַיִּנְיְחוּ אֶהָרֹן לְפָנַי
< before < Aaron placed it << Moses, < to < HASHEM < As << for your
generations.

הָעֵדֹת לְמִשְׁמֶרֶת. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֵת הַמֶּן אַרְבָּעִים
< for forty < the manna < ate < of Israel < The << as a safeguarded < the [Ark of
Children treasure. Testimony

שָׁנָה, עַד בָּאָם אֶל אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת, אֵת הַמֶּן אָכְלוּ עַד בָּאָם
< they < until < they < the manna << that was < a land < to < they < until << years,
came ate inhabited; came

אֶל קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן. וְהָעֶמֶר עֶשְׂרִית הָאִיפָה הוּא.
<< it is. < of an ephah < — a tenth << The omer << of < of the < the < to
Canaan. land border

אֲנִשׁ לֹא יִשְׂאֵר מִנִּיהַ עַד צִפְרָא: : וְלֹא
קִבִּילוּ מִן מוֹשֶׁה וְאֲשָׁרוּ גְבֵרֵי מִנִּיהַ עַד
צִפְרָא וְרַחַשׁ רִיחֶשׂא וְסָרִי וְרִגְוֹ עֲלֵיהוֹן
מִשָּׁה: : כִּי וְלִקְטוּ יְתִיהַ בְּצִפְרָ בְּצִפְרָ גְבֵר
לְפָנִים מִיכְלִיָּה וְהִיא דְמִשְׁתַּאֲרָ מִנִּיהַ עַל
אִפִּי חִקְלָא כִּד חִמָּא עֲלוּהִי שְׁמַשָּׁא פִּשְׁר: :
וְהָנָה בִּיּוֹמָא שְׁתִּיאֲתָאָה לִקְטוּ לְחִמָּא
עַל חַד תְּרִין תְּרִין עֶמֶרִין לְחַד וְאֲתוּ כֹל
רְבִרְבֵי כְנִשְׁתָּא וְחִוִּיאוּ לְמִשָּׁה: : כִּי וְאָמַר
לְהוֹן הוּא דִּי מְלִיל יִי שְׁבַתָּא שְׁבַת קוֹדֶשָׁא
קְדָם יִי מִחֹר יְתִי דִּי אֲתוּן עֲתִידִין לְמִפָּא
אִפּוּ וְיִי דִּי אֲתוּן עֲתִידִין לְבִשְׁלָא בְּשִׁילוּ
וְיִי כֹל מוֹתָרָא אֲצִנְעוּ לְכוּן לְמִשְׁרַת עַד
צִפְרָא: : כִּי וְאֲצִנְעוּ יְתִיהַ עַד צִפְרָא כִּמָּא
דְּפִקִּיד מוֹשֶׁה וְלֹא סָרִי וְרִיחֶשׂא לֹא הָנָה
בִּיהַ: : כִּי וְאָמַר מוֹשֶׁה אֶבְלוּהִי יוֹמָא דִּין
אֲרִי שְׁבַתָּא יוֹמָא דִּין קְדָם יִי יוֹמָא דִּין
לֹא תִשְׁכַּחְנִיהַ בְּחִקְלָא: : כִּי שְׁתָּא יוֹמִין
תִּלְקְטִינִיהַ וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבַתָּא לֹא
יְהִי בִיהַ: : כִּי וְהָנָה בִּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה נִפְקוּ
מִן עֲמָא לְמִלְקֹט וְלֹא אֲשַׁכְחוּ: : כִּי וְאָמַר
יִי לְמִשָּׁה עַד אִימְתִי אֲתוּן מִסְרְבִין לְמִטְר
פִּקְוִינִי וְאֲוֹרִינִי: : כִּי חֲזוּ אֲרִי יִי יְהֵב לְכוּן
שְׁבַתָּא עַל כֵּן הוּא יְהֵב לְכוּן בִּיּוֹמָא
שְׁתִּיתָאָה לְחֵם תְּרִין יוֹמִין תִּיבּוּ אֲנִשׁ
תַּחְתּוֹתֵיהִי לֹא יְפּוֹק אֲנִשׁ מֵאַתְרֵיהַ בִּיּוֹמָא
שְׁבִיעָאָה: : לִי וְנָחוּ עֲמָא בִּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה:
כִּי וַיִּקְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יְתִי שְׁמִיהַ מִן הוּא
כִּי וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים וְטַעְמִיהַ כַּאֲסִקְרִיטוֹן
בְּדִבְשׁ: : כִּי וְאָמַר מוֹשֶׁה דִּין פִּתְגָמָא דִּי
פִּקִּיד יִי מְלִי עֲמָרָא מִנִּיהַ לְמִטְרָא לְדִרְיֹכוֹן
בְּדִיל דִּיחֲזוּן יְתִי לְחִמָּא דִּי אֹבְלִיתִי יְתִיכּוֹן
בְּמִדְבָּרָא בְּאִפְקוּתֵיהִי יְתִיכּוֹן מֵאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם: : כִּי וְאָמַר מוֹשֶׁה לְאֶהָרֹן סֵב
צְלוּחִית חֲדָא וְהֵב תְּמִן מְלִי עֲמָרָא מִן
וְאֲצִנְעוּ יְתִיהַ קְדָם יִי לְמִטְרָא לְדִרְיֹכוֹן:
כִּי כִּמָּא דִּי פִּקִּיד יִי לְמִשָּׁה וְאֲצִנְעִיהַ אֶהָרֹן
קְדָם סְהִדוּתָא לְמִטְרָא: : כִּי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אָכְלוּ יְתִי מִנָּא אַרְבָּעִין שָׁנִין עַד דְּמִיתִיהוֹן
לְאַרְעָא יְתִיכְתָּא יְתִי מִנָּא אָכְלוּ עַד דָּאֲתוּ
לְסִפְפֵי אַרְעָא דְכְנָעַן: : כִּי וְעֲמָרָא חַד מִן
עֲרָא בְתֵלַת סִיאִין הוּא:

This is
Shaimos;
please treat
accordingly